

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย

โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 6 และ 7

ผู้วิจัย นางสาวพิรุณ เจริญจิตต์ รหัสนักศึกษา 2495100329 **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) อาจารย์ ดร. ชื่นจิตร โปศัศพ์สุข (2) อาจารย์ ดร. อัจริยา วัชรวิวัฒน์ **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะเฉพาะบุคคล บรรยากาศองค์การ และความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะเฉพาะบุคคล และบรรยากาศองค์การ กับความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย (3) ปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 6 และ 7

กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 6 และ 7 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 174 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอนคือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) คุณลักษณะเฉพาะบุคคล 3) บรรยากาศองค์การ และ 4) ความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค มีค่าเท่ากับ 0.94, 0.92 และ 0.89 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 70.70 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและอนุปริญญา ร้อยละ 82.20 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งด้านบริหาร อยู่ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 41.40 ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหาร ร้อยละ 86.20 หัวหน้าหอผู้ป่วยมีคุณลักษณะเฉพาะบุคคลอยู่ในระดับสูง บรรยากาศองค์การอยู่ในระดับสูง ความสามารถในการบริหารงานอยู่ในระดับสูง (2) ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา และการได้รับการอบรมด้านการบริหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งด้านบริหารมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบริหารงานในระดับต่ำ ($r = 0.109$) คุณลักษณะเฉพาะบุคคล และบรรยากาศองค์การ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในระดับปานกลาง ($r = 0.555$ และ 0.540 ตามลำดับ) (3) คุณลักษณะเฉพาะบุคคล และบรรยากาศองค์การ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยได้ร้อยละ 41.2 ($R^2 = 0.412$) ดังนั้นจึงควรพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และจัดบรรยากาศองค์การให้เอื้อต่อการทำงาน เพื่อส่งผลให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสามารถในการบริหารงานได้ดีและมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ ปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะเฉพาะบุคคล บรรยากาศองค์การ ความสามารถในการบริหารงาน หัวหน้าหอผู้ป่วย

Thesis title : Factors Influencing Administrative Ability of Head Nurses at Hospitals under the Jurisdiction of the Ministry of Public Health , Public Health Inspection Region 6 and 7

Researcher : Mrs. Saipirun Charoenchit ; **ID :** 2495100329 **Degree :** Master of Nursing Science (Nursing Administration) **Thesis advisors :** (1) Dr. Chuenjit Potisupsuk ; (2) Dr. Atjariya Vacharawiwat ; **Academic year :** 2010

Abstract

The objectives of this descriptive research were : (1) to study personal factors, personal traits, organizational climate, and administrative ability of head nurses; (2) to explore the relationships between personal factors , personal traits, organizational climate, and administrative ability of head nurses; and (3) to analyze factors influencing administrative ability of head nurses at hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health, public health inspection region 6 and 7.

The sample included 174 head nurses at hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health , Public Health Inspection Region 6 and 7. They were selected by the stratified random sampling technique. Questionnaires were used as research tools and comprised 4 sections : personal factors , personal traits, organizational climate, and administrative ability of head nurses . The content validity of questionnaires was verified by experts. The Cronbach's alpha coefficients of the second to the fourth sections were 0.94, 0.92, and 0.89 respectively . Data were analyzed by descriptive statistics (percentage, mean, and standard deviation), Chi-square Pearson's product moment correlation, and Stepwise multiple regression analysis.

The results of this study were as follows. (1) The age of head nurses was 41-50 years (70.70%). Most of them hold bachelor degree and diploma (82.20%). About a half worked in this current position between 1-5 years (41.40 %). Most were trained on administrative courses (82%). Head nurses rated these three factors: personal traits, organizational climate, and administrative ability at the high level. (2) Personal factors (education) and administrative training) did not relate with administrative ability. Experience in the current position related significantly positively with administrative ability at the low level ($r = 0.109$). Personal traits and organizational climate related significantly positively with administrative ability at the moderate level ($r = 0.555$ and 0.540). (3) Both personal traits and organizational climate could predict administrative ability. These predictors accounted for 41.2 % ($R^2 = 0.412$). Therefore, personal trait of head nurses and organizational climate should be developed, so head nurses will increase their administrative ability and efficiency.

Keyword : Personal factor, Personal traits, Organizational climate, Administrative ability, Head nurse